

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาแบบผู้เรียนเป็นสำคัญประกอบรายวิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามขั้นตอน 6 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า
4. การดำเนินการทดลองกับการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. บทเรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วงสอน วิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ 1 สำหรับนักศึกษาระดับชั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ 1 สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
3. แบบประเมินบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วงสอน วิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ 1 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านสื่อการสอน และด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ประเมินจำนวน 10 ข้อ

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับชั้นปริญญาตรี ที่มีต่อ
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ 1 จำนวน 20 ข้อ

การสร้างเครื่องมือในการศึกษาด้านกว้าง

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้ศึกษาด้านกว้างดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1.1 ศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ จุดประสงค์
รายวิชา และคำอธิบายรายวิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ 1

1.2 ศึกษาหลักการ เทคนิควิธีการเขียนโปรแกรมที่สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์

ช่วยสอน

1.3 ออกแบบเนื้อหา โดยเนื้อหาที่นำมาออกแบบยึด ตามหลักสูตร ตาม
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และศึกษาหลักการและทฤษฎีการออกแบบเนื้อหา วิเคราะห์เนื้อหา แบ่ง
ระดับเนื้อหา และจัดโครงสร้างเนื้อหาวิชาเพื่อให้สามารถดำเนินการสอน ในเรื่องนั้นอย่างชัดเจน
นำโครงสร้างเนื้อหาวิชาให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและการสอน

วิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ 1 คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีชัย สิทธิศร ผู้
อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์ จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและ
ขั้นตอนการเรียนการสอน

1.4 พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หลังจากที่ได้ศึกษาหลักสูตร ศึกษาหลัก
การสร้าง โปรแกรม และทำการออกแบบเนื้อหาแล้ว จะทำการแบ่งเนื้อหาออกเป็นกรอบย่อย ๆ โดย
การเรียงลำดับเนื้อหาให้เป็นขั้นตอนของการเรียนรู้ ตามหลักสูตรและวัตถุประสงค์การเรียน ตรวจ
สอบเนื้อหาที่ทำการแบ่งออกเป็นกรอบย่อย ๆ เพื่อความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา จากนั้นนำ
เนื้อหาไปเรียบเรียงลงในแบบจำลองหน้าจอคอมพิวเตอร์ ในลักษณะของสตอร์บอร์ด (Storyboard)
จำนวนทั้งหมด 100 กรอบ

1.5 นำเสนอรีบอร์ด (Storyboard) ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อและ
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ คือ ดร.สุทธิพงษ์ หลุยสุวรรณ ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร
การศึกษา จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตรวจสอบความถูกต้อง พนักงานมีจุดปุ่งหมายของเนื้อหา
ให้ชัดเจน และการนำเสนอเนื้อหาแต่ละเรื่องควรให้ Concept ของเนื้อหา ยกตัวอย่างประกอบให้ชัด
เจน มีการฝึกทักษะอยู่ตลอดเวลาที่ได้ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1.6 ปรับปรุงเนื้อหาของสตอร์บอร์ด (Storyboard) ตามคำแนะนำของ

ผู้เชี่ยวชาญ นำไปสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ให้มีการแสดงผลแบบกราฟสร้างโดยโปรแกรม โดยใช้โปรแกรม Authorware Version 5.0 เป็นเครื่องมือและควบคุมตามขั้นตอน

1.7 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตรวจสอบความถูกต้องของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและประเมินบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้ศึกษาด้านกว่าสร้างขึ้น โดยใช้แบบประเมินบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1.8 นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผ่านการแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน นำไปทดลองใช้ในการเรียนการสอน เพื่อหาประสิทธิภาพ โดยมีลำดับ ดังนี้

1.8.1 ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to One Testing) ทดลองกับนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 โปรแกรมวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม ที่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อนจำนวน 3 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงปานกลาง และต่ำ จำนวน 3 คน ทดลองใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อหาข้อบกพร่องของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนพบว่านักศึกษามีความตื่นเต้นในการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทำให้ใช้บทเรียนได้ไม่คล่อง แต่พอเรียนได้สักระยะหนึ่งก็สามารถใช้บทเรียนได้ดีขึ้น จึงแก้ไขโดยการใช้สีง่ายให้คำแนะนำการใช้โปรแกรมอย่างชัดเจน

1.8.2 ทดลองกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) ทดลองกับนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 3 โปรแกรมวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ที่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อนจำนวน 9 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ระดับ ละ 3 คน หาข้อบกพร่องของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน พบว่านักศึกษามีความสนใจในการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของเพื่อนที่นั่งข้าง ๆ ทำให้ไม่มีสามารถในการใช้บทเรียนอย่างต่อเนื่อง จึงแก้ไขโดยให้เดียงที่น่าสนใจในการใช้บทเรียนอยู่ตลอดเวลาเพื่อดึงความสนใจให้ใช้บทเรียนอยู่ตลอดเวลา

1.8.3 ทดลองภาคสนาม (Field Testing) ทดลองกับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 พบว่านักศึกษาใช้เวลาในการใช้บทเรียนเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในระยะเวลาที่แตกต่างกันตามผลการเรียน โดยนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงจะใช้เวลาในการใช้บทเรียนเร็วกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ ประมาณ 20-30 นาที

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ 1 สำหรับนักศึกษาชั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

- 2.1 ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาวิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ 1
 2.2 กำหนดครัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมให้กรอบคุณเนื้อหา ตามหลักสูตร
 2.3 สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร โดยบีด้วยครัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อกำหนด
 ข้อสอบของแต่ละจุดประสงค์ และกำหนดขั้นตอนของการวัดผล โดยเป็นแบบทดสอบแบบอิง

เกณฑ์

- 2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการออกแบบด้วย
 คอมพิวเตอร์ 1 สำหรับนักศึกษาชั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
 จำนวนทั้งหมด 30 ข้อ เพื่อคัดเลือกข้อสอบ จำนวน 20 ข้อ โดยบีด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ตามจำนวน
 ข้อที่กำหนดในตารางวิเคราะห์หลักสูตร
 2.5 นำข้อสอบที่สร้างขึ้นเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
 ประเมินความเหมาะสม ความครอบคลุมของเนื้อหา การใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักการของการออกแบบ
 แบบวัดความรู้ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

- 2.6 นำข้อสอบที่ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องในด้านเนื้อหา และความ
 ชัดเจนของจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วนำไปทดสอบกับนักศึกษาหลักสูตรมหาวิทยาลัย
 ราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 4 ที่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อนจากวิธีการสอนปกติ จำนวน 20 คน
 2.7 ทำการวิเคราะห์ เพื่อคัดเลือกข้อสอบ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความยากง่าย (P)
 ระหว่าง 0.21 ถึง 0.54 ค่าอำนาจจำแนก (B) ระหว่าง 0.37 ถึง 0.89 ค่าความเชื่อมั่นของแบบ
 ทดสอบเท่ากับ 0.73

3. แบบประเมินบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นแบบประเมินประสิทธิภาพของ
 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ 1 โดยใช้หลักการประเมินสื่อ
 ของ ไชยศิริ เรืองสุวรรณ (2533 : 111-137) เป็นแบบประเมินข้อมูลโดยทั่วไปของโปรแกรม โดย
 เน้นคุณลักษณะของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 5 ด้าน (ดังนี้ 1) คำอธิบายโปรแกรมและสรุป 2)
 เนื้อหา 3) การออกแบบการสอน 4) การเก็บบันทึกข้อมูลและการจัดการ 5) ความง่ายต่อการใช้งาน

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี ที่มีต่อ
 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ 1 การนำบทเรียนคอมพิวเตอร์
 ช่วยสอนมาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งทำการสำรวจในด้านรูปแบบ ด้านเนื้อหา ความน่าสนใจใน
 การเรียน แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามตามแบบประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ แบบสอบถาม
 ตามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง

การดำเนินการทดลองกับการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อหาประสิทธิภาพของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ทดสอบก่อนการทดลอง เพื่อวัดผลความถูกต้องกันก่อนตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้จัดสร้างขึ้นและผ่านการหาความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น จำนวน 20 ข้อ

2. ทำการทดลอง โดยให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างได้เรียนกับโปรแกรมบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ 1 จำนวน 2 คาบ (ต่อเนื่องกัน เวลา 100 นาที) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3. ทดสอบหลังเรียน โดยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กระทำเมื่อสิ้นสุดการเรียนเนื้อหาทั้งหมดด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ 1

4. ให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น หลังจากการใช้บทเรียนและทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแล้ว โดยใช้แบบสอบถาม

5. หาค่าดัชนีประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เกณฑ์ 80/80 และหาค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้เกณฑ์ 0.50 (สังคม ภูมิพันธุ์. น.ป.ป. : 84)

6. นำผลการตอบของนักศึกษามาหาค่าทางสถิติ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนที่ได้จากแบบฝึกหัดในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในแต่ละบท และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนทั้งหมด

1.2 หาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
หมายถึง คะแนนของกระบวนการเรียนต่อคะแนนสอบหลังเรียน (สังคม ภูมิพันธุ์)

น.ป.ป. : 84)

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของแบบฟีกัดของนักศึกษาทั้ง

กลุ่ม

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียน

2. หาประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามวิธีของ บุญมานะ และ
ชไนเดอร์ (Goodman and Schnider)

3. หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าอำนาจ
จำแนกของข้อสอบรายข้อ โดยใช้วิเคราะห์แบบอิงเกณฑ์ของเบรนแนน (Brennan) (บุญชุม ศรี
สะอาด. 2535 : 87-90)

3.2 ค่าความยากของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (บุญชุม ศรี
สะอาด. 2535 : 78-87)

3.3 การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธี
วิเคราะห์ตามแบบอิงเกณฑ์ของ โลเวลต์ (Lovett) (บุญชุม ศรีสะอาด. 2535 : 93)

4. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยหาค่า
เฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1 ค่าความยากของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูตรหาค่าความยาก (บุญชุม ศรีสะอาด. 2535 : 78-87)

$$P = \frac{R}{N}$$

P แทน ระดับความยาก

R แทน จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

1.2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข้อสอบรายข้อใช้ชีวิชีวิเคราะห์ตามแบบอิงเกณฑ์ของเบรนแนน (Brennan) (บุญชน พรีสะอาด. 2535 : 87-90) สูตรหาค่าอำนาจจำแนก

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

B แทน ค่าอำนาจจำแนก

U แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือที่สอบผ่านเกณฑ์ที่ต้องถูก

L แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ต้องถูก

n_1 แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือที่สอบผ่านเกณฑ์

n_2 แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์

1.3 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้วิธีของ โลเวตต์ (Lovett) (บุญชน พรีสะอาด. 2535 : 87-90) สูตรหาความเชื่อมั่น

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2}$$

r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

k แทน จำนวนข้อสอบ

X_i แทน คะแนนแต่ละคน

C แทน คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของคะแนน

2. หาประสิทธิภาพของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ใช้

สถิติ

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$Peocentage(\%) = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ f แทน คะแนนที่ทำได้

N แทน คะแนนเต็ม

ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.2 สูตรที่ใช้คำนวณประสิทธิภาพของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วงสอน
(สังคม ภูมิพันธุ์ ม.ป.ป. : 44-45) มีสูตรดังนี้

$$\text{ประสิทธิภาพของบทเรียน} \quad CAI = \frac{\text{Process}(E_1)}{\text{Product}(E_2)}$$

$$\text{Process}(E_1) = \frac{\sum X/N \times 100}{A}$$

$$\text{Procerss}(E_2) = \frac{\sum Y/N \times 100}{B}$$

E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในบทเรียนคอมพิวเตอร์

E_2 แทน ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วงสอนในการเปลี่ยนผู้ติด

กรรมของผู้เรียน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนจากแบบฝึกหัดและกิจกรรมระหว่างเรียน

$\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการ

ทดลองสืบสุ่ม

N แทน จำนวนนักศึกษา

A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัด

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการทดลอง

สืบสุ่ม

3. หากนี่ประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วงสอน โดยใช้วิธีการหาดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) ของสื่อการสอนตามวิธีของภูมิและคนอื่น ๆ (Goodman, Fletcher and Schneider. 1980 : 30-34)

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{คะแนนสอบหลังเรียน} - \text{คะแนนสอบก่อนเรียน}}{\text{คะแนนเต็ม} - \text{คะแนนสอบก่อนเรียน}}$$

4. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้สติติ

4.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมดค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

X แทน ข้อมูลแต่ละตัว

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง